

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

Кафедра анестезіології та реаніматології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Начальник кафедри

полковник м/с

 Г. ХИТРИЙ

«28» 08 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РЕАНІМАТОЛОГІЯ ТА ІНТЕНСИВНА ТЕРАПІЯ

(назва навчальної дисципліни)

(для лікарів кафедри ВЗП-СМ)

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) _____

вид дисципліни _____ професійно-спеціальна підготовка (обов'язкова) _____
(загальна підготовка (обов'язкова/вибіркова) / професійна підготовка (обов'язкова/вибіркова))

форма навчання _____ денна _____
(денна/заочна)

Київ – 2020/2021 навчальний рік

ЗМІСТ

1. Опис курсу.
2. Мета викладання дисципліни
3. Завдання вивчення дисципліни
4. Очікувані результати (компетентності)
5. Пререквізити
6. Тривалість курсу
7. Інформація про викладача
8. Методи викладання
9. Політика курсу
10. Форма контролю знань
11. Шкала оцінок
12. Змістовний план вивчення навчальної дисципліни (структура)
13. Питання до заліку
14. Рекомендована література
15. Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

1. Опис курсу.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є невідкладна допомога (інтенсивна терапія) хворих у критичному стані, комплексна терапія, що проводиться при тяжких станах та станах, що загрожують життю.

Реаніматологія та інтенсивна терапія як навчальна дисципліна є невід'ємною частиною клінічної медицини, тому вивчення основних положень цієї галузі науки – важливий момент підготовки лікаря будь-якої спеціальності в тому числі лікаря загальної практики-сімейної медицини:

При вивченні дисципліни використовуються відповідні вміння і навички, що отримані слухачами при вивченні військово-польової хірургії, військово-польової терапії, клінічної фармакології, інших клінічних дисциплін.

Основними організаційними формами навчання є лекційні, практичні заняття та семінарські заняття. Лекції покликані підвищити інтерес слухачів до глибшого самостійного вивчення питань навчальної дисципліни. Практичні заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання та формують у слухачів навички, а семінарські заняття поглиблюють знання з цієї дисципліни.

2. Мета викладання дисципліни.

Метою викладання дисципліни є: набуття теоретичних знань і практичних навичок з питань здійснення заходів інтенсивної терапії необхідних лікарю загальної практики-сімейної медицини для практичної роботи.

3. Завдання вивчення дисципліни.

Завданнями навчальної дисципліни є:

надати слухачам знання, необхідні для формування цілісного уявлення про невідкладні стани людини, які потребують термінового застосування заходів інтенсивної терапії, направлених на їх корекцію та усунення;

удосконалити теоретичні знання слухачів щодо основних невідкладних станів, що потребують проведення заходів інтенсивної терапії;

надати слухачам знання, необхідні для правильного аналізу та трактування основних клінічних проявів та лабораторних показників, що свідчать про порушення життєво важливих функцій;

надати слухачам знання необхідні для планування необхідного комплексу обстеження та лікування хворих з порушеними життєво важливими функціями;

надати слухачам знання, необхідні для чіткого розуміння та аргументування вибору оптимального комплексу заходів інтенсивної терапії в залежності від характеру і тяжкості основної та супутньої патології хворого;

надати слухачам знання, необхідні для діагностики ознак клінічної смерті та термінальних станів;

надати слухачам знання, необхідні для уміння проводити серцево-легеневу та церебральну реанімацію;

надати слухачам знання, необхідні для формування системи знань, професійних умінь та практичних навичок, що складають основу майбутньої професійної діяльності.

4. Очікувані результати (компетентності).

4.1. У процесі вивчення дисципліни слухачі повинні знати:

етіологію, патогенез, клінічні прояви типових форм невідкладних станів; проведення диференціальної діагностики, профілактики та лікування;

різноманітні клінічні варіанти і ускладнення найбільш розповсюджених захворювань у клініці невідкладних станів.

особливості зміни гомеостазу у постраждалих з різними видами шоку; основи анестезіології та інтенсивної терапії;

основи інфузійно-трансфузійної терапії;

4.2. У процесі вивчення дисципліни слухачі повинні вміти:

проводити диференціальний діагноз при основних синдромах у клініці невідкладних станів;

обстежувати хворих, які потребують невідкладної допомоги;

на основі зібраної інформації про хворого поставити розгорнутий клінічний діагноз;

призначити адекватне лікування при основних невідкладних станах та їх ускладненнях в тому числі з використанням досвіду АТО.

4.3. Загальні компетенції, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни:

- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до самостійного рішення професійних задач, аналізу та планування своєї професійної діяльності;
- розуміння суті і соціальної значимості своєї професії, бути готовим до постійного професійного зростання, отримання нових знань;
- здатність до самостійного рішення професійних задач, аналізу та планування своєї професійної діяльності;
- здатність науково організовувати свою працю, застосовувати знання в сфері професійної діяльності;
- базові уявлення про основні поняття логістики.

4.4. Професійні компетенції які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни:

здатність використовувати теоретичні знання у практичній діяльності;

здатність використовувати професійно-профільовані знання для проведення необхідного комплексу лабораторних та інструментальних обстежень в залежності від тяжкості стану хворого;

здатність використовувати професійно-профільовані знання і практичні навички для діагностики та диференційного невідкладного стану у хворого;

здатність використовувати професійно-профільовані знання і практичні навички для вибору напрямку та комплексу заходів інтенсивної терапії відповідно до стану хворого;

здатність використовувати професійно-профільовані знання для контролю за станом пацієнтів під час проведення заходів інтенсивної терапії.

5. Пререквізити.

«Реаніматологія та інтенсивна терапія» як навчальна дисципліна є невід’ємною частиною клінічної медицини, тому вивчення основних положень цієї галузі науки - важливий момент підготовки лікаря будь-якої спеціальності:

а) вона базується на вивченні слухачами УВМА – анатомії людини; біохімії, фізіології, патоморфології; патофізіології; фармакології й інтегрується з цими дисциплінами;

б) закладає основи вивчення інтенсивної терапії невідкладних станів які виникають у клініці внутрішньої медицини, хірургії та інших галузях медицини, де застосовується інтенсивна терапія, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання в процесі подальшого навчання і професійної діяльності;

в) надає можливість отримати практичні навички та формувати професійні вміння для діагностики та надання невідкладної медичної допомоги та інтенсивної терапії при певних патологічних станах та в період догляду за хворими

6. Тривалість курсу.

1. Обсяг дисципліни: 3 кредити ECTS 90 годин.
2. Лекцій: 2 години
3. Практичних занять: 48 годин
4. Семінарські заняття: 8 години
5. Самостійна робота: 30 годин
6. Форма контролю: поточний контроль, модульний контроль, диференційований залік.
7. Термін викладання для освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»: 5 семестр.

Теми що розглядаються:

Тема 1. Загальна реаніматологія та інтенсивна терапія

Тема 2. Шокові стани

Тема 3. Коматозні стани

Тема 4. Гострі отруєння

Інформація про викладача.

Викладач	Левченко Тетяна Миколаївна
Вчений ступінь	Кандидат медичних наук, доцент
Посада	Доцент кафедри
Наукові інтереси	Інтенсивна терапія при гострих отруєннях Периопераційне ведення пацієнтів з супутніми ендокринними захворюваннями Анестезія при бойовій травмі
Контактний телефон викладача	096-116-26-10
E-mail викладача	levtatyana26@ukr.net

8. Методи викладання.

Денна форма навчання;

– фронтальна форма навчання, коли усі слухачі під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;

– індивідуальна форма навчання, коли слухачі виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, залежно від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння викладач повинен використовувати наступні методи.

За джерелами знань використовують методи навчання:

словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, робота з літературою;

наочні – демонстрація, ілюстрація, спостереження;

практичні – практична робота, вирішення задачі, самостійна робота.

Інтерактивні методи – дискусія, робота в малих групах, ділова гра.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи:

- пояснювальний (викладач доводить готову інформацію різними засобами, а слухачі її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам'яті. Цей метод є одним із найбільш економічних способів передачі знань, передбачає використання таких засобів інформації, як слово (усне і друковане), різні наочні посібники, плакати, комп'ютерний ілюстраційний матеріал і т. ін. Знання, які отримані в результаті реалізації цього методу не формують вміння, цей метод використовується для досягнення рівня «Знати»);

- репродуктивний (головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно завдання викладача);

- проблемного викладу (використовується викладачем при постановці проблеми перед тими, хто навчається і подальшого її вирішення, але при цьому викладач показує шляхи рішення, розкриває хід своєї думки. Цей метод повинен застосовуватись викладачем під час проведення практичних занять. Безпосереднім результатом проблемного викладання повинно бути засвоєння слухачами способу і логіки вирішення конкретної проблеми, але ще без вміння застосовувати їх самостійно);

- частково-пошуковий (для досягнення мети поступового наближення слухачів до самостійного вирішення проблем шляхом попереднього навчання виконання окремих елементів рішення. Використовується при виконанні практичних завдань коли спосіб пошуку оптимального рішення визначає викладач, але рішення знаходить сам слухач).

- дослідницький (використовується для забезпечення творчого

застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування риси творчої діяльності. Формою застосування цього методу є завдання на самопідготовку).

- За системним підходом: стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль.

- За основними етапами процесу: формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка.

9. Політика курсу.

Слухач повинен:

- вчасно приходити на заняття;
 - у випадку пропуску лекційних / практичних занять без поважної причини, слухач може бути не допущений до підсумкового контролю (заліку), або його підсумкова оцінка буде знижена;
 - добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю;
 - брати активну участь у практичних заняттях;
 - бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими слухачами, зокрема під час обговорення питань на лекційних, практичних та семінарських заняттях;
 - на свій вибір має підготувати один реферат / одну презентацію з матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення;
 - слухач може перескласти підсумкову контрольну роботу у випадку отримання оцінки «незадовільно»;
 - у випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, слухач отримає «0» балів;
 - неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес в УВМА.
- Якщо слухач має претензії до викладача через оцінювання, якості надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, слухач має право звернутися до начальника кафедри чи керівництва факультету.

10. Види контролю знань та методи їх проведення.

Складовою частиною процесу навчання є система контролю та звітності слухачів за якістю засвоєння навчального матеріалу. Головна мета контролю полягає у забезпеченні наукового рівня придбаних слухачами знань, міцності сформованих у них вмінь та навичок.

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються наступні форми та методи контролю і оцінювання знань:

- оцінювання слухача під час семінарських і практичних занять;
- складання підсумкового модульного контролю (заліку).

Для цього використовуються наступні засоби діагностики рівня підготовки слухачів – розв’язування ситуаційних завдань, тести, виконання практичних завдань з трактуванням та оцінкою їх результатів, контроль практичних навичок.

Кількість контрольних заходів, форми їх проведення, періодичність доводяться до слухачів на початку вивчення дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни.

Форма проведення контролю (усна, письмова, комбінована), зміст і структура контрольних завдань, білетів та критерії оцінювання обговорюються на засіданні кафедри і затверджуються начальником кафедри не пізніше ніж за місяць до початку складання контрольного заходу. Названі матеріали дійсні протягом навчального року, вони є складовою навчально-методичної документації з дисципліни і зберігаються на кафедрі. Можливе поєднання різних форм контролю.

11. Шкала оцінок.

Оцінка успішності слухача з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння модуля і має визначення за системою ECTS та шкалою, прийнятою в Україні.

Для слухачів, які не склали підсумковий модульний контроль, по завершенню вивчення дисципліни передбачається термін для перескладання.

Розподіл балів, які отримують слухачі

Рік підготовки 3-й, семестр 5-й		Сума (R)
Поточний контроль	Модульний контроль (залік)	
60	40	100

Максимальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених практичних та семінарських занять кредитного модуля, а також індивідуальних завдань, дорівнює 60 балам. За підсумковий модульний контроль слухач може набрати максимально 40 балів.

Рейтингова оцінка слухача з дисципліни складається з балів, що він отримує за:

1. Відповіді на семінарських заняттях;
2. Виконання 6 практичних завдань;
3. Виконання індивідуальних завдань;
4. Підсумкового модульного контролю.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

Ваговий (рейтинговий) бал за одну відповідь дорівнює:

$$60: 26 = 2 \text{ бали}$$

– повне та самостійне виконання практичного завдання
або повна та обґрунтована відповідь на запитання 1,8– 2 (90-100%);

– неповне, але самостійне виконання практичного завдання
або майже повна відповідь на запитання 1,5 – 1,7 (76-89%);

– виконання практичного завдання за допомогою викладача
або неповна відповідь на запитання 1,2– 1,4 (60-75%);

– слухачі не здатний виконати практичне завдання навіть за допомогою викладача або відсутня відповідь на запитання 0 –1,1 (0-59%).

Максимальна кількість балів на всіх практичних та семінарських заняттях дорівнює:

$$26 \times 2 = 52 \text{ бали}$$

Мінімальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених практичних та семінарських занять кредитного модуля, дорівнює:

$$26 \times 1,1 = 28,6$$

Залік.

Максимальна кількість балів за залік дорівнює: 40 балів:

- правильно та повністю виконані всі завдання заліку: 36-40 балів;
- частково виконані завдання заліку: 31-35 балів;
- завдання заліку виконані частково та з помилками: 25-30 балів;
- завдання заліку не виконані або виконані неправильно: 0-24 балів.

Змістовий модуль, тема	Максимальний бал	Мінімальний бал
Тема 1	12	6
Тема 2	16	8
Тема 3	14	7
Тема 4	14	7
Разом:	56	28
Індивідуальні завдання	4	
Разом за модуль	60	28
Підсумковий модульний контроль	40	24
Разом сума балів	100	52

Умови допуску до підсумкового модульного контролю (заліку)

Слухач допускається до підсумкового модульного контролю (заліку), якщо він до початку заліку ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочою навчальною програмою дисципліни.

Підвищення рейтингової оцінки (в балах) слухача з кредитного модуля відбувається шляхом виконання індивідуальних завдань за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу.

Рейтингова оцінка (в балах) з кредитного модуля (R_1) має бути не менше 34 балів від суми рейтингових (вагових) балів контрольних заходів протягом вивчення кредитного модуля.

Слухач, який набрав рейтингову оцінку з кредитного модуля менше за 34 балів, до заліку не допускається. Він отримує оцінку **F** (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання підсумкового модульного контролю

Максимальна кількість балів за підсумковий модульний контроль (залік) (R_2) дорівнює 40 балам, а мінімальна – 24 балам.

Порядок застосування рейтингової системи оцінювання

Рейтингова система оцінювання успішності з навчальної дисципліни доводиться слухачам на першому занятті.

Рейтингова оцінка (сума балів), яку слухач набрав з кредитного модуля за результатом всіх видів навчальних занять, доводиться до слухача на останньому занятті.

Рейтингова оцінка (в балах) кредитного модуля R визначається як сума рейтингового балу з кредитного модуля, яку слухач набрав протягом навчальних занять (R_1) та рейтингового балу за результатами заліку (R_2).

Для визначення оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою рейтингова оцінка (в балах) кредитного модуля R переводиться згідно з таблицею.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Для заліку
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
67 – 74	D	
60 – 66	E	
35 – 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1 – 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Змістовний план вивчення навчальної дисципліни (структура)

№ з/п	Види навч. занять за розкладом під кер. викл.	Кіль-ть годин	Номери і найменування розділів і тем	Література	Вага оцінки
1	2	3	4	5	6
Кредитний модуль 1			Рік навчання: 3-й 1-е півріччя		
Тема 1. Загальна реанімація та інтенсивна терапія					
1	Лекція	2	1. Визначення термінальних станів. Класифікація, Патофізіологічні зміни при виникненні термінальних станів. Клінічні прояви.	Розділ 14: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14	

2	Практичне заняття	12	1. Поняття про термінальні стани. 2. Види смерті, їх діагностика. 3. Методи серцево-легенево-мозкової реанімації. 4. Відпрацювання методів серцево-легенево-мозкової реанімації. 5. Порухення прохідності дихальних шляхів. 6. Методи відновлення прохідності дихальних шляхів. 7. Інтубація трахеї. 8. Техніка постановки ларингеальної маски 9. Техніка проведення конікотомії 10. Техніка проведення конікопункції. 11. Штучна вентиляція легень. 12. Неінвазивна вентиляція легень		
3	Самостійна робота	8	1. Асфіксія. Надання допомоги при утопленні. 2. Надання допомоги при аспіраційному синдромі 3. набряк легень. Принципи та напрямки інтенсивної терапії. 4. Респіраторна підтримка у хворих з респіраторним дистрес-синдромом		
Тема 2. Шокові стани					
4	Семінарське заняття	4	1. Етіологія, патогенез та класифікація шокових станів. 2. Клініка різних видів шоку. 3. Невідкладна допомога, лікування	Розділ 14: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14	
5	Практичне заняття	10	1. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки шокових станів, невідкладна допомога. 2. Травматичний і геморагічний шок: особливості клініки, реанімація та ІТ. 3. Анафілактичний і кардіогенний шок: клінічні ознаки, реанімація та ІТ. 4. Інфекційно-токсичний шок і гостра надниркова недостатність: особливості клініки, реанімація та ІТ. 5. Особливості інтенсивної терапії шокових станів у поранених з використанням досвіду АТО.		
6	Самостійна робота		1. Патолофізіологічні зміни, що розвиваються в організмі при шоківому стані. 2. Особливості інтенсивної терапії при різних видах шоку. 3. Фармакологія препаратів, що застосовуються при лікуванні шокових станів.		

Тема 3. Коматозні стани				
7	Семінарське заняття	2	1. Коматозні стани. Класифікація станів з порушенням свідомості. 2. Клінічні прояви різних видів та ступенів тяжкості ком. 3. Основні принципи надання допомоги.	Розділ 14: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
8	Практичне заняття	12	1. Діагностика та інтенсивна терапія гіперглікемічної коми. 2. Діагностика та інтенсивна терапія гіпоглікемічної коми. 3. Діагностика та інтенсивна терапія коми невідомої етіології. 4. Діагностика та інтенсивна терапія коми, викликаной гострим анкіональним пошкодженням головного мозку 5. Діагностика та інтенсивна терапія коматозного стану, зумовленого еклампсією	
9	Самостійна робота	8	1. Фармакологія препаратів, що засосовуються для лікування коматозних станів. 2. Шкали, що застосовуються для діагностики коматозних станів. 3. Надання медичної допомоги пацієнту з коматозним станом на етапах медичної евакуації 4. Медичний супровід під час евакуації пацієнтів з коматозним станом	
Тема 4. Гострі отруєння				
10	Семінарське заняття	2	1. Гострі отруєння. Класифікація, етіологія, клінічна картина. Диференціальна діагностика. 2. Загальні принципи інтенсивної терапії при гострих отруєннях	
11	Практичне заняття	12	1. Огляд пацієнта з гострим отруєнням. 2. Клінічна діагностика гострого отруєння. 3. Лабораторна діагностика гострого отруєння. 4. Основні принципи та напрямки інтенсивної терапії у пацієнтів з гострими отруєннями. 5. Техніка промивання шлунку при гострому отруєнні. 6. Техніка проведення форсованого діурезу при гострому отруєнні	
12	Самостійна робота	8	1. Основні токсикологічні синдроми. 2. Поняття про антидотну терапію та основні правила застосування антидотів. 3. Основні напрямки інтенсивної терапії етапного лікування пацієнтів з гострим отруєнням. 4. Медичний супровід під час евакуації пацієнтів з гострими отруєннями	

13. Питання до заліку

1. Термінальні стани. Передагонія, агонія, клінічна смерть. Діагностика раптової коронарної смерті. Причини, симптоми, лікувальні заходи. Масаж серця, методика проведення, показники ефективності.
2. Фармакологія ліків, які застосовуються для відновлення серцевої діяльності, дози та порядок введення. Шляхи введення ліків при термінальних станах.
3. Методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів. Інтубація трахеї. Покази та протипокази. Ускладнення інтубації та їх профілактика. Застосування ларингеальної маски. Переваги та недоліки ларингеальної маски перед інтубацією трахеї.
4. Гостра дихальна недостатність. Діагностика та невідкладна допомога.
5. Допоміжна вентиляція легень. Покази і методи проведення. Киснева терапія.
6. Церебральна реанімація. Запобігання набряку мозку. Антигіпоксанти та протектори мозку.
7. Методи здійснення судинного доступу. Особливості інфузійної терапії на догоспітальному етапі.
8. Утоплення. Види. Патогенез, клініка, невідкладна допомога.
9. Механічна асфіксія, види, невідкладна допомога.
10. Ураження електричним струмом. Види, патогенез, клініка, невідкладна допомога.
11. Сонячний та тепловий удари. Патогенез, клініка, невідкладна допомога.
12. Реанімація та інтенсивна терапія при шоккових станах.
13. Гіповолемічний шок. Патогенез, клініка, діагностика, інтенсивна терапія.
14. Особливості перебігу шоку при травмі та опіках.
15. Інфекційно-токсичний шок. Патогенез, клініка, діагностика, принципи терапії на догоспітальному етапі.

16. Анафілактичний шок.
17. Особливості інтенсивної терапії шоків станів у поранених з використанням досвіду АТО/ООС.
18. Пропедевтика захворювань нервової системи. Методика обстеження неврологічного пацієнта.
19. Чутливість, види та типи порушення чутливості. Рефлекторно-рухова система та синдроми її ураження. Екстрапірамідна та координаторна система та їх розлади.
20. Розлади свідомості та їх діагностика. Діагностика порушення рівня свідомості.
21. Первинні коми, пов'язані з ураженням центральної нервової системи
22. Вторинні коми (в тому числі при цукровому діабеті)
23. Діагностика коми. Невідкладна допомога при порушеннях вітальних функцій організму при комах.
24. Основи загальної токсикології. Поняття про отруту та отруєння.
25. Методи діагностики гострих отруєнь. Методи терапії гострих отруєнь. Антидотна терапія при гострих отруєннях.
26. Антидотна терапія при гострих отруєннях
27. Гострі отруєння опікаючими речовинами.
28. Отруєння важкими металами.
29. Гострі отруєння спиртами.
30. Гострі отруєння чадним та природним газами і продуктами горіння пластмас.
31. Отруєння хлорованими вуглеводнями.
32. Гострі отруєння ФОС.
33. Гострі отруєння медикаментами.
34. Отруєння токсикантами рослинного походження.
35. Гострі отруєння отрутами тваринного походження

Індивідуальні завдання

1. Термінальні стани. Причини первинної зупинки серця.
2. Поняття про декортикацію, децеребрацію та смерть мозку
3. Негайний етап СЛМР. Ознаки клінічної смерті. Причини обтурації дихальних шляхів і методи відновлення їх прохідності. Штучна вентиляція легень. Непрямий масаж серця. Оцінка ефективності реанімаційних заходів.
4. Особливості проведення реанімації у дітей різних вікових груп (новонароджених, немовлят, дітей від 1 року і старше) та людей похилого віку.
5. Принципи та задачі інтенсивної терапії гострих розладів дихання та кровообігу при різних видах невідкладних станів (астматичному стані, набряку легень, утопленні, тромбоемболії легеневої артерії та її гілок, аспіраційному синдромі, респіраторному дистрес-синдромі дорослих).
6. Особливості перебігу та інтенсивної терапії при тяжкій черепно-мозковій травмі, політравмі, синдромі тривалого стискання, електротравмі.
7. Класифікація інфузійних розчинів. Методи визначення дефіциту ОЦК. Характеристика препаратів – гемокоректорів, показання і протипоказання до їх застосування. Шляхи введення інфузійних засобів, правила проведення інфузійної терапії. Особливості інфузійної терапії у дітей та людей похилого віку. Ускладнення інфузійної терапії.
8. Основи парентерального харчування. Характеристика препаратів, правила проведення парентерального харчування та контроль за його ефективністю. Особливості парентерального харчування у дітей та людей похилого віку.

14. Рекомендована література

Основна

1. Анестезіологія та реаніматологія: навчальний посібник для медичних сестер-анестезистів / Хитрий Г.П., Лісецький В.А. – К.: «МП Леся», 2012. – 284 с.
2. Гуменюк Н.И., Киркилевский С.И. Инфузионная терапия. – К.: Книга плюс, 2004. – 208 с.
3. Дубицкий А.Е., Чепкий Л.П., Семенов И.А. Медицина катастроф. К.: Здоров'я, 1994. – 412 с.
4. Збірник тестових завдань з реаніматології та інтенсивної терапії для контролю знань лікарів загальної практики та середніх медичних працівників / За ред. проф. В.А. Лісецького. – К.: УВМА, 2002. – 72 с.

5. Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи): посібник // за ред. проф. О.В. Богомолець, проф. Г.Г. Рощина. – К.: Юстон. – 2016. – 212 с.
6. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін.] – К. – 2017. – 400 с.
7. Інтенсивна терапія гострих отруєнь: навчальний посібник / А.В. Говенко, Р.М.Кішко, Т.М. Левченко, Г.П. Хитрий; за ред. проф. В.І. Зубкова. – К.: ЗАТ «Віпол», 2010 – 188 с.
8. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) / І.С. Зозуля, В.І. Боброва, Г.Г. Рошін та ін.; за ред. І.С. Зозулі. — 3-є вид., перероб. і допов. – 2017. – 960 с.
9. Невідкладні стани: навчальний посібник / М.С. Регеда, В.Й. Кресюн, В.М. Фрайт та інші. За редакцією М.С. Регеди, В.Й. Кресюна. – Львів, 2003. – 891с.
10. Особливості лікування та профілактика дихальної недостатності в лікувальних закладах МО України: методичні рекомендації / За ред. проф. В.І. Зубкова. – К.: УВМА, 2006. – 60 с.
11. Тітов І.І., Волошинський О.В., Глушко Л.В., Дацюк О.І. Алгоритми надання невідкладної допомоги у критичних станах. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 256 с.

Додаткова

1. Актуальні питання медицини катастроф у практиці сімейного лікаря: навчальний посібник для лікарів-інтернів і лікарів – слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти. / [Ю.В. Вороненко, О.Г. Шекера, Г.Г. Рошін та ін.] – К.: Видавець Заславський О.Ю., 2017. – 288 с.
2. Неотложная помощь в практике семейного врача. – 2-е изд., испр. и доп. / Под ред. М.К. Михайлова, В.Ф. Богоявленского. – Витебск: Мед. Литература, 2008. – 656 с.
3. Організація надання невідкладної медичної допомоги у військових частинах (зкладах) Збройних Сил України: методичні рекомендації / 2-е вид., перероб. і доп. [Автори...]; ВМД Міністерства оборони України. – К., 2014. – 144 с.
4. Тромбозмболия легочной артерии / Ф.С. Глумчер, В.Г. Мишалов, А.С. Никоненко и др.; под ред. Ф.С. Глумчера, В.Г. Мишалова, А.С. Никоненко, Б.М. Тодурова. – К.: Издатель Заславский А.Ю., 2016. – 524 с.

5. Усенко Л.В., Царёв А.В., Кобеляцкий Ю.Ю. Сердечно-легочная и церебральная реанимация. – 2011. – Днепропетровск. – 69 с.

15. Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Клінічна фізіологія Клінічна фармакологія Патофізіологія людини Біохімія Біофізика	Воєнно-польова хірургія Токсикологія Неврологія

Провідний лектор:

доцент кафедри анестезіології та реаніматології

к.мед.н., доцент

підполковник медичної служби

Тетяна ЛЕВЧЕНКО